

Julia qz in maxima essent glia. gaudebant et orabant piter vt et ipse mererent ad illum thalamū accedere. Elegerūt ergo vnā sororū noīe **A**lexogeniā q̄ eis p̄fesset. Quā euocans abbatissa ad se dixit ad eā. Ecce testimoniū bonū qd̄ sorores om̄s de te viderūt et posuerūt te ad principatū et p̄sulatū traditōnis diuine legis et p̄sequētia n̄ra. Cōiuro te per intemeratā trinitatē et cōsubstātialem. ne isti mūdi q̄ras diuitias aut possessionem. neqz occupes sorores ad terrenas sollicitudines. sed magis vt p̄tinentes sp̄alia bona p̄petua mereantur accipe. Et ruruz sororibz dixit. Quō p̄fecte nostz vitam et p̄uersatōem eufrairie. estote imitatēseam ut p̄cipēs eius efficiamī. Et cum dixissent omnes **A**mē valedicēs eis intrauit oratoriū. et claudens ianuas p̄cepit vt vsqz ad diluculū nulla illaz intraret. **S**ane autē facto ingressē inuenerūt eaz obdormisse in dño. et hymnū dicentes dño reposuerūt eam in sepulchro vbi b̄ta **E**ufrairia recōdita erat. Ab illa enim die nequaqz in illo tumulo alia sepelierunt corpa. Multa vero ligna et sanitates fiebant in memorato sepulchro. et expulsi demones clamabant qz post mortē p̄ualet cōtra nos **E**ufrairia et p̄sequit nos. **H**ec est reuera vita **E**ufrairie matrone que celesti senatui interessē p̄meruit. Festinemus igitz et nos tam fratres qz sorores huiusmodi p̄uersatōem habere et sectari humilitatē: obedientiā: laborem māluetudinē: longanimitatē. vt et nos ita angelozū p̄uersatōem mereamur. et cū gaudio magno fruamur saluatore dño n̄ro ih̄u christo. Cui est honor et gloria in secula seculozū **A**men.

Explicit vita sancte Eufrairie.

Incipit vita serui dei Zacharij romani. qui inuentus est iuxta paradysum.

R

Gloriā et magnificentiā deo soli et benignissimo agere debemz qui p̄ innumerabilia miraculoz exempla ad vitē celestis gaudia nos p̄duxit. **D**e

nicz nos miseri et humiles monachi **Z**acharius. **S**ergius et **Z**imus. **D**e p̄camur vos omnes sanctissimos fr̄es: vt accōmodetis aures h̄is que vobis narraturi sumz de vita et p̄uersatōe sanctissimi **Z**acharij romani qui apparuit nobis p̄ paradysum ad viginti miliaria. **E**t hoc rogamz ut fidē dicēz adhibeat. q̄ qd̄ multo melius nobis fuisse credimus sub silētie portu innoxios remanere qz de falsitatis crimine vt reos puniri. **I**git nos p̄titulati fratres **Z**achophilz **S**ergius et **Z**imus. p̄cipia diuinitate abrenūciātes seculo venimz ad monasterium qd̄ est in mesopotamia syrie: in medio duozū fluminū tygris et eufrates. in q̄ vit clarissimus nomine asclepiō eguminz multo tū extitit p̄ monachozū. **I**bi deniqz p̄iungentes a p̄nomiato p̄te et omni ceto fratruz gratāter suscepti. ac iugo regule colla submittentes p̄muni vita p̄uersati sumus.

Factū est autē tpe lōgo post hec hora nona qd̄a die synaxi expleta. accedētes ad eufrates fluminis litus p̄sedimz ibi. et aliq̄dū inter nos de sustinētia et p̄uersatōe simul et labore seruoꝝ dei disputatū ē. **T**unc mihi misero **Z**achophilo venit in mentē cogitō et respondēs dixi fratribz meis **S**ergio et **Z**imō **V**elle mihi adest o fratres dilectissimi cūctis vite mee diebz ambulare: illoz ire vbi celū terre se p̄iungit. **A**t illi. te inquit frater **Z**achophile ut frattē spiritalē sp̄ habuimus et priorē: et ammodo nullatenz a te sepabimur. **N**obis em̄ v̄ba tua placēt idcirco vbi corde p̄cepisti p̄ge: et nos in vita et in morte tecū erimus. **I**taqz surgētes de loco intrauimus monasteriū. factaqz vespera omniqz diurno officio et oratōe p̄pleta. ceteris quiescentibz clam monasterium egressi sumz. **P**ost hec vero decē et septem dies ambulātes p̄iuximz iherl̄m. et sc̄tam resurrectōem ih̄u xp̄i et crucem adorauimus. deinde exeūtes in bethleem vidimus et salutauimus sanctū p̄sepe: vbi xp̄s nasci dignatus est. et vbi stella magos adduxit xp̄o munera deferentes. et vidimus locum mirabilem vbi angelus cum multitudine exercitus celestis gloriā in altissimis deo canebat. qui locz ad duo miliaria

longe a bethleem situs est. In montē quo-
 q; oliueti ascendimus. et in ipso loco sancto
 adorauimus ubi xpus pedibus stetit qm̄ ele-
 uatus est: et a nube susceptus ascendit ad ce-
 los. Exinde iherlm̄ reuersi adorauim⁹ deu⁹
 et psignantēs nos et p̄mēdantes xpo et san-
 ctis eius exiuimus nō habētes iam animū
 et mentē in h̄ seculo. Igit̄ nos xpi p̄mitate
 gr̄a viā p̄tinuo aggrediētes. ac quinquagesi-
 mo die fluminis tigris aluē p̄trāseutes
 terrā p̄larū ingressi sumus. et venim⁹ in cā-
 pū magnū et planiciosum vocabulo assya. i
 quo martir xpi sc̄tus mercurius apostatam
 Julianū pemisse legi. Deinde ciuitatē p̄-
 sidis noie Rytisefodo intrantes. in q̄ tres
 pueri Ananias. azarias. mizabel relescūt
 longe a babilone. adorauimus ibi. et in eo-
 dem loco māducātes et dño hymnū laudis
 offerētes māsimus dies aliquot. **¶**
 Inde p̄fecti post mēses q̄tuor p̄trāsiuim⁹
 persidis regionē. et indie terrā suni⁹ ingres-
 si. Ingridētes vero domū quandā: et nei-
 minē ibi habitatorē repientes duos ibidē
 fecim⁹ dies. Et ecce tertia post hec die ap-
 paruerūt adueniētes duo armati. vir et fe-
 mina. Nos h̄o nimio terrore p̄teriti sur-
 reximus. illisq; obuiā ire deliberauim⁹. ipsi
 autē nos vidētes simul ac exploratores esse
 credentes. cōcito ḡdu p̄ viāz qua venerāt
 redierūt. et post aliquantulū p̄gregati de lu-
 is q̄si tria milia ethiopes aduenerūt. Qui
 festināter domū in q̄ eramus orātes vallo
 circūdantes. nosq; cūcti aspiciētes p̄ q̄tu-
 or eiusdem domus angulos ignē copiosuz
 applicuerūt vnos nos cremare nitentes.
 Quō nos vt asperim⁹: timore valido exter-
 riti. xpm̄ omnium saluatorē inuocauim⁹: et
 in mediū illoz p̄siliuimus. Tūc ipsi lingua
 sua multū inuicē murmurātes. diuq; p̄tra
 nos frēduentes cum nos illos: nec ipsi nos
 nullatenus intelligere possem⁹. p̄phenden-
 tes nos in obscuro clauerūt carcere. **¶**
 Sed tibi q̄ nobis in tenebris nō erat q̄ panē
 vel aquā tribueret. Nos deniq; cū lacti q̄
 mis omnipotētis dei creatoris omnium mise-
 ricordia inuocare haud omisim⁹. Faciēti-
 bus autē nobis ibi dies aliquot itez p̄grega-
 ti. cū nos fame et siti exanimēs credidissēt

circūdederūt carcerē. Sed cū orātes nos
 asperissent: apientes ianuā eduxerūt nos.
 et cū multū inter se murmurātes loq̄rent.
 nouissimē cū lignis agrestibz cedentes nos
 acriter de sinibz suis eiecerūt. et octoginta
 dies sine cibo expleuimus sicut testis ē no-
 bis de⁹. **¶** Eiecti itaq; a sinibz illis. iter feci-
 mus dies multos in orientē. et venim⁹ i lo-
 cū admirabilē et campū gliosum. q̄ arbori-
 bus altissimis plenus: et mellifluis fructibz
 abūdabat. Deniq; nos glorificātes et lau-
 dantes deū māducauimus dulcissimos fru-
 ctus et saturauim⁹ nos valde. Itaq; exeu-
 tes inde terrā cbananeoz ingressi sumus.
 et videntes illos in aspectu eoz valde mira-
 ti sum⁹. **¶** Ipsi h̄o cū mulieribz suis et puul-
 libus in petris habitātes nos oīno nō teti-
 gerūt. xpi nos p̄tegēte gr̄a. **¶** Inde igit̄ p̄fe-
 cti p̄ orientē. cum centū et decē dies col-
 p̄trāseutes iter nostrū fecissem⁹. intrauim⁹
 terrā gētis q̄ noiaē p̄ychiti. **¶** Ipa h̄o gens
 in statura et altitudine sua nō plus q̄ men-
 surā vnius cubiti habebat. Et vidētes nos
 timore p̄culi fugierunt. Nos autē deū col-
 landantes q̄ de illoz manibz nos liberauit.
 cursum nostrū q̄tidie accelerauim⁹. **¶**
¶ Post hec autē deuenim⁹ in mōtes altis-
 simos terribilesq; ubi sol nō intrat. nec ar-
 bor nec herba crescūt. **¶** Ibi ergo serpētes in-
 numerabiles et dracones et aspides. sed et
 basiliscos et viperas et vnicornes et bubal-
 los vidimus multos. alias qz bestias mor-
 tiferas multas. et venenosa aialia qz nomi-
 na vel naturā penitus ignoramus. **¶** Dexte-
 ra igit̄ dei nos p̄tegente illesi p̄trāsiuimus
 illa. sed et sibilos draconū et serpentū p̄ vi-
 ginti p̄tinuos dies in auribz habuim⁹. et nō
 nisi aures obturātes illos fere quim⁹. **¶**
¶ Interea in locū incidim⁹ terribilē rupes
 habentē asprimas: in altū erectas et in-
 yma descēdentes. Nos q̄ septē dies ibi fe-
 cim⁹ vltra p̄gredi nō valētes. **¶** Septima
 autē die post hec apparuit ceruus ante nos
 ambulās rugiēdo. quē surgētes secuti su-
 imus. **¶** Iter autē faciētes multo maiores iue-
 nimus ante nos rupes. Nos h̄o maxio cū
 labore et angustia exinde euasimus et veni-
 mus in campū planū et magnum. in quo

elephantorum magna multitudo stabat. et per medium illorum ille transiimus. Post hec ita quod minime nobis apparuit via. Tunc nos cum lacrimis clementiam domini inuocantes et per nouem dies sine cibo per deum ambulantes coniunximus tandem in locum planicie largi. qui fructibus plurimis abundabat. Iam ergo tenebre densissime cuncta illa repleuerant loca. nec aliquid lucebat. sed nebule obscurissime erant. Tunc nos nimium turbati et afflicti cadentes in terram cum planctu valido orantes clamauimus ad deum. et in eodem loco dies septem consumimus. non manducantes nec bibentes nec lumen celi videntes. Nobis autem valde afflictis et in oratione persistentibus. post dies septem affuit columba: que nobis appropinquans ac diu circa nos volitans. et pennulas fortiter percutiens quasi ad ambulandum nos confortabat. Tunc nos deo agentes gratias surreximus. illa precedente per deum iter fecimus. et ecce ante nos maria inuenimus abscondita. in circuitu scripta. Videntes vero scripturam illam gauisi sumus et collaudauimus dominum. Hec autem erat scriptura. abscondita istam fecit alexander philippi macedo impator quoniam persecutus est Darium regem persarum. Qui terram hanc ingredi uoluerit ad manum sinistram vadat. ad dextram enim terra inuisa et rupibus et angustijs est plena. Nos igitur ad leuam intrantes ambulauimus dies multos. Et factum est post quadraginta dies. euntibus nobis venit pessimus et intolerabilis fetor. ex quo exult exanimel effecti cadentes in terram: orauimus dominum ut iam clementer recipi iuberet animas nostras. Post modicum vero surgentes a terra asperimus lacum magnum et multitudinem serpentium in eo ignitorum. et ex ipso lacu exierunt voces. et audiuius ululatum et planctum magnum quasi populi innumerabilis. et de celo vox sonuit dicens. Locus iste iudicij et pena est in quo cruciantur qui christum negauerunt. Nos autem vocem hanc audientes et pectora percutientes cum lacrimis et timore nimio ipsum transiimus lacum. et uenimus inter montes duos altissimos. et in medio ipsorum apparuit nobis homo longa statura quasi centum cubitorum. et ipse catbenis constructus creis:

toto ligatus erat corpore. Due autem catbene de una corporis parte in monte uno erant fixae. et due in monte altero. et ignis maximus in circuitu eius ex omni parte. Vox autem clamoris illius audiebat quasi per quadraginta miliaria. Qui ut nos uidit plorans et euulans fortissime exclamauit. crudeliter enim ab igne cremabatur. Cumque nos talia cerneremus valde pertristimur. et coepientes facies a longe ipsos transiimus montes. et ecce in alium continuo deuenimus locum. ubi rupes multe et profunditas magna erat. Ibi etiam quandam uidimus feminam crinibus solutis stantem toto corpore a maximo et terribili draconis inuoluta. Quicumque ergo ad loquendum os suum aperire uoluisset caput suum draconis confestim in os eius mittens linguam ipsius mordebat. Capilli autem huius mulieris ad terram usque descendeabant. Cumque in illam mirantes et pauidi aspiceremus subito de ipsa profunditate et valde miserabiles audiuius voces dicentes. Miserere nobis miserere christe fili dei altissime. Nos itaque reuolentes exterriti ponentes genua in terram orauimus dicentes cum lacrimis. Domine qui nos creasti tolle animas nostras. quoniam iudicia tua oculi nostri uiderunt in terra. Surgentes autem ingenti luctu et merore simul et timore reuimus in locum alium. in quo arbores multas et maximas uidimus habentes similitudinem ficorum. In ramis autem ipsis uolatilia multa. similia auium celi uoce humana fortiter clamabant dicentia. Parce nobis domine quod plasmasti nos. parce nobis misericors quia peccauimus a facie tua super omnem terram. Nos autem orauimus dicentes. Domine misericordissime ostende nobis ista que uidimus miracula tua. quoniam ignoramus quid sint. venit ergo vox dicens. Non est uestrum nosse misteria que uidiuistis. uiam pergit uestram. Inde igitur cum ingenti pauore egressi deuenimus in locum cum honorabile ac speciosissimum in quo quatuor uiri stabant. habentes figuras uenerabiles tamquam mira pulchritudine decoras: ut credi aut fieri omnino facile uix possit. Isti liquidem coronas aureas gemis et lapidibus honorifice compositas in capitibus habebant. et in manibus palmas aureas gestabant. ignis

vero maximus ac terribilis aſi illos. ⁊ ſpa-
 ras acutiſſimas ante ſe tenebāt. Nos ergo
 iſta cernētes ac valido ꝑculſi timore excla-
 maviſſimus ad illos dicētes. **D**ñi et ſervi ſi
 excelli miſerimini nēi ut ſpate ⁊ iſte ignis
 nobis nō ꝑualeant nocere. **A**t illi rēdentes
 nobis dixerūt. **N**olite timere viā quā vo-
 bis deus demōſtravit. ite ſecure. nos em̄ do-
 minus poſuit in iſto loco. ut viā hāc ſerua-
 remus et cuſtodiremus vſq; in diē iudicij
 qñ orbem terre iudicaturus adueniet. **H**ec
 nos audiētes a ſanctis viris illis. ac de lon-
 ge eos ſalutātes ꝑtrāſimus locū ip̄m. ⁊ ꝑ
 q̄draginta cōtinuos dies ambulaviſſimus nul-
 lum omnino cibū ſumentes aquam tantū
 bibentes. **A**mbulātib; ergo nobis ſubi-
 to voces ꝑpuli innumerabilis audiaviſſimus
 ꝑfallentiū. ⁊ odor ſuauiſſim; quaſi baſami
 optimi ac ꝑcioliſſimi venit nobis. ⁊ ſicut de
 mellis fauo dulciſſimo os noſtrū indulco-
 rant. de ſuauiſſimo igiſ odoris nectare ac
 celeſtis melodia cantilene ſopor noſ arripuit.
Poſt modicū autē ſurgētes e ſomno vi-
 dimus ante nos eccleſiā mirabili ornatu de-
 coratam ac ꝑcioliſſimā: que tota quaſi cri-
 ſtallina videbat. in medio autē ip̄ius eccle-
 ſie altare honorificū. et de altari aqua egredi
 ebat que lactis cādidiffimi colorē habebat.
Nos autē aquā ip̄am in veritate lac ſpera-
 vimus. **I**n circūitu hō fontis illius ſtabāt
 viri ſancti ⁊ honorabiles: ⁊ cātabant canti-
 cū celeſte. i. voces cherubin. **N**os autē hec
 intuentes timuimus valde. **I**pa vero ec-
 cleſia a ꝑte meridiana ſimilitudinē habe-
 bat lapidis ꝑraſim ꝑcioli. a ꝑte aſtrali co-
 lorē ſanguinis mūdiſſimi ꝑtendebat. a ꝑte
 autē occidentali tota erat alba inſtar lactis
 et niuis candidiſſime. ſtelle ſup ip̄am eccle-
 ſiam pluſq; huius mūdi ſidera lucebāt. ſol
 ibi ſeptēmpliciter lucebat et calebat q̄ i hu-
 ius terre regione. alpes et arbores omnes
 plus alte. et folia ac fructus plures et dulci-
 ores q̄ iſtius mūdi arbores habebant. ſed
 et aues celi aliter reſonabāt q̄ aues t̄re iſti-
 us. **O**mnis autē terra ip̄a duplices habe-
 bat colores. i. vna facies alba erat vt nix. ⁊
 alia rubicūdiſſimis colorib; erat. **N**os igi-
 tur ſtupentes ⁊ in eodē loco adorantes. ac

ip̄os viros ſalutātes. cum timore egreſſi ce-
 ptum iter arripe ſeſtinaviſſimus. **A**
Deniq; poſt hec centū impleti ſunt dies:
 vt dñs reſtis ē nobis q̄ nullo reſecti ſum;
 cibo. aqua nos ſreſq̄ntius reſocillantes. **C**ū
 ecce ſubito euntib; nobis venit ꝑpli innūe-
 rabilis multitudo vitorū ac mulier; obuia;
 in vnū cōglobati. nō autē inter illos longi-
 orē ꝑterq; vnus cubiti ſaturā vidimus.
 igiſ viſis illis valde ꝑtimuimus. tunc miſe-
 rabilis ego et peccator **T**heophilus dixi
 fratrib; meis **S**ergio et **T**imo. **S**oluē-
 tes capillos noſtros veniamus aduerſus
 eos forſitan fugiēt a nobis. et liberabit noſ
 dñs de manibus illozū. **Q**uod cū ip̄is vi-
 ſum fuiſſet bonū ſolutis ſaciolis ⁊ capillis
 noſtris irruimus ſup eos repente. ip̄i autē
 hoc cernētes ꝑſeſtim filios ſuos arripierēt
 ſtridentēſq; dentib; citius auſugerūt oēs.
Nos autē dñm collaudaviſſimus qui eripu-
 it nos et trāſeantes ſtumen inuenim; her-
 bas cādidas et albas ſicut lac: dulces ve-
 lut mel. altas vero vſq; ad vnū cubitum.
Māducantes itaq; de herbis meliſſuis ac
 nos ſaturātes ex eis gratiarū actōes crea-
 tori omnū obtulimus: qui nos ꝑ tanta ſer-
 uauit ꝑricula. ac gratuita nos ſua gratia nu-
 triebat. **N**os interea viā inuenimus ſpeci-
 oſam. et cadentes in terrā adoranim; ⁊ col-
 laudaviſſimus dñm miſericordē qui eaz no-
 bis demōſtravit. **I**giſ ꝑ dies plurimos
 ip̄am viā ſequentes. tandē ad ſpeluncā ꝑ-
 uenimus honorabilē. tūc ſignaculo ſancte
 crucis mēbris vndiq; munitis. in eandem
 ingreſſi ſumus criptā. ſed nullū ibi inueni-
 entes habitatorē diximus inter nos. **B**ū-
 dicia hec nō eſt niſi de manu hois. **M**anea-
 mus ergo hic vſq; ad veſperū et videre ha-
 bebimus loci illius habitatorē. **H**is q̄ di-
 ctis vna hora v̄pote laſſi reſedim;. et ſubi-
 to odore ſuauiſſimo ꝑfuſi obdormiuimus.
Rurſum igiſ paruo interuallo excitati a
 ſomno foras ſpeluncā exiuiſſimus. et ꝑtra ori-
 entē reſpexim;. ⁊ ecce ſubito figurā hois
 a lōge ꝑperantis vidimus. cui; capilli ca-
 pitis inſtar lactis cādidiffimi aut niuis q̄ſe
 in aera volātes totū viri corpus opuerūt.
Ipe autē mox ut nos a lōge reſpexit. ſemet

ipm in terrā piecit. p̄tinus ac rursus ele-
 uans se. ad nos ita clamare cepit. **S**i vos
 ex deo estis sancte crucis signaculo muni-
 te vos ad me vsq; p̄perātes. sin autē ex dy-
 abolo fugite a me dei seruo. **H**ec eo dicēte
 tali voce affati sumus. **B**enedic nobis pa-
 ter sancte. et noli turbari. qm̄ et nos fui-
 mus ibū xp̄i dñi et saluatoris nostri. **R**e-
 nūciauimus siquidem seculo huic vano fa-
 ctioz sumus monachi. **T**alia vt audiuit ili-
 co ad nos venit. ⁊ manus suas ad celū ele-
 uans diutius orauit. ⁊ surgens ab orōe ca-
 pillos ab ore et facie sua tollēs bñdixit nos
 ac locutus est nobis. **I**psius dō capilli capi-
 tis ac barbe erant candidi ut lac. faciesq; e-
 sicut vultus angeli. **E**rat enim sicut lignū
 secus aq̄ruz decursus plātātū. et p̄ senectu-
 te nimia oculi ei? nō apiebant. eo q̄ sup̄ci-
 lia eos coopiebant. **U**ngule nēpe manuuz
 eius ac pedū longe nimis. barba dō ⁊ capil-
 li corpus eius om̄ne circūdederūt. cutis illi?
 quali pellis testudinis. **T**ūc ip̄e cuz la-
 crimis ad nos exorsus est ita. **F**ratres mei
 benedicti vñ estis. vel vnde huc aduenistis
 dicite nobis qualiter se hz genus humanū
 vel quō fides xp̄ianoz. ⁊ si saraceni letbni
 ci hactenus xp̄i p̄plo p̄secutōem ingerunt.
Nos itaq; vt interrogati sumus ei p̄ ordi-
 nem responsa dedim? . simul dicētes angu-
 stias ⁊ picula: quē p̄ om̄nē passus sum? viā.
 et qz voluntas ac desiderū esset ire vbi ce-
 lū terre se iūgit apuimus. **I**p̄e autē ad hec
 rñdens ait. **F**ilioli mei carissimi audite me.
Ab isto loco vltra ad paradisi loca nō p̄t ire
 hō carne vestitus. **E**go em̄ peccator exigu?
 valde in hac etiā volūtate laboraui cupiēs
 vltra p̄cedere vt finē terre ac poli cernere
 quisssem. sed nocte quadā astitit mihi in vi-
 su dñi angelus. dixitq; ad me. **N**e vltra p̄-
 cedas. necq; dñm tēptare p̄sumas. **C**ui ego.
 quā ob causam inq; mi dñe in antea p̄gere
 nō licet. **A**t ille. d̄ isto inq; loco viginti sūt
 miliaria vsq; ad paradysum. vbi **A**dā ⁊ eua
 in delicijs p̄stituti fuerūt. sup̄ ip̄m dō pa-
 disum celū terre iungit. **P**osuit deniq; vo-
 minus ante eundē paradysum cherubin cum
 ignea romphra atq; volubili ad custodien-
 dū vite lignū. ⁊ hz a pedibz vsq; ad vmbili-

cum similitudinem hoīs. pectus sicut pect? le-
 onis. manū sicut cristallū habēs gladiū vt
 seruet paradysū. nec aliq; illuc p̄rimare va-
 leat. **E**go itaq; hec audiens ab angelo. am-
 plius nō respondi. nec vltra p̄cedere tēpta-
 ui. **I**gitur ego **T**heophilus ⁊ itine-
 ris mei socij ac fratres. ista a sc̄to audiētes
 p̄strato omni corpe collaudauimus dñm.
 ⁊ ip̄m seruū dei salutauimus. **C**elpe autē
 facto dixit nobis. fratres mei dilectissimi
 exite foras cellulā ⁊ expectate paululū. ha-
 beo enim leones duos q̄ p̄ diē forasambu-
 lantes sero ad me reuertūt. ne ip̄is subito
 venētibz mali aliqd patiamini ab eis. **N**o-
 bis ergo cū pauore paululū exeuntibz leo-
 nes rugiēdo extemplo aduenerūt. **I**p̄e v-
 ro manus sup̄ eos ponēs ac colla demulcēs
 ait illis. **F**ilioli mei. boni fratres tres d̄ se-
 culo reuertit ad nos. ne faciatis illis malū.
Cōtinuo nos aduocās dixit. **F**ratres veni-
 te ⁊ iam timere nolite. **N**os dō cū pauore
 nimio intrātes salutauimus illū. et resp̄ti-
 na synaxi celebrata reledim?. glādes ac her-
 baz radices. p̄ cibo sumentes ⁊ aquā bibē-
 tes cū silētio. **V**ane autē facto locuti sum?
 viro sancto dicentes. **P**ater sancte ⁊ dñe
 obsecram? tuā beatitudinē ut p̄uersatōnez
 tuā nobis enarres. et quō huc aut vnde ve-
 nisti. et q̄ noīe voceris edicto nobis. **A**t
 sanctus nobis tale dedit rñsum. **E**go inq;
 mi amantissimi fratres et filij. machari? vo-
 cor. in regali ciuitate natus et nutritus. fili-
 us viri romani. q̄ inclitus fuit: ⁊ in impia
 li pollebat ciuitate. **C**ū autē pueriles excel-
 lisssem annos. me rēnuente ac nolēte pater
 meus desponsauit mihi vxorē. diēq; statū-
 it nuptiarū. **I**nterea thalamo adornato cū
 iam frequētia ppli fuisset inuitata. et sp̄sa se-
 dente p̄ me? hilarior effectus. cūctos inui-
 tatos hortat petere qdqd vellent. **O**mnibz
 autē q̄ aderāt iocis ac saltatōibz intētis
 furtim exiui: et domū vidue cuiusdā fami-
 liaris intraui. ac septē dies cum illa latitās
 p̄mansi. **I**p̄a autē diebz singul? domū p̄ris
 mei ingressa. audiuit queq; de mea inquisi-
 tōne loq̄bant. et veniēs cūcta mihi replicat
 dixit. **I**p̄e autē meus cū me vndiq; req̄rēdo
 nō inueniret fleuit amarissime. sed ⁊ mater

ac tota familia. **O**ctava erinde die. id ē no-
cte dñica. mulierē illā salutavi et egressus
in publicā viā. inveni virū quendā canicie
venerabilē. q̄si ad ambulandū stantē. quez
adorās dixi. **E**ubi p̄gere habes senior san-
cte. **A**t ille hilari vultu ad me p̄versus dixi-
it. **E**ubi tu ire desideras ego tecū ire dispo-
no. eo q̄ itinera ip̄a mibi opido sunt p̄gnit-
ta. **T**ūc ego p̄fortat⁹ cepi hoiem seq̄. **P**er
domos vero erinde intrātes vicinas. p̄ vi-
am panē rogavimus accipe. ⁊ accepimus.
Per plurimos aut̄ dies ambulātes tād ē
p̄venimus ad angustias viāz omnū vnde
vos ire dixistis. **C**ū ḡ ad triginta milia
ria p̄pe locū istū venissem⁹. q̄dā die sedenti-
bus nobis inter ip̄a mutua colloq̄a rep̄te
socius disput. **T**ūc ego nimū turbatus
⁊ quo me vterē ignarus cadens in terram
plāgebam validissime. **E**t ecce p̄fessum si-
ne mora is q̄ ante disparuit cū magna cla-
ritate apparuit. ⁊ ita affatus est me. **N**oli
turbari dilectissime. **E**go em̄ sum angelus
raphael in adiutoriū tibi missus. q̄ te huc
p̄duxi p̄cepto altissimi. **D**ñs aut̄ viā tuam
p̄sp̄erā fecit. **L**oca siqdē tenebrarum. loca
tormentor. loca penaꝝ p̄trāsti. in lucē ve-
nisti. fontē aque viue ⁊ loca iustoz vidisti
Idcirco noli timere. sed surgens viā tuāz
p̄fiscere. **Q**uo dicto rursus q̄ apparuit di-
sparuit. **E**go v̄o interea vitibz receptis sur-
gens ambulare cepi. ⁊ a lōge onagrū intui-
tus clamavi. dixiq̄ illi. **A**ne p̄ x̄pm qui te
creavit. oñde mibi viā p̄ quā ambulē. ipse
autē cōcite occurrēs ingressus est añ me per
semitā q̄ndā puulā ⁊ angustā. **Q**uem ego
subsecutus sum. sicq̄ duos p̄plem⁹ dies
simul ambulātes. **D**ie aut̄ tertia aspexim⁹
ceruū mite magnitudis a lōge. **Q**uē ona-
ger videns et p̄timescēs declinavit a me.
iterum ego solus relictus angustiatus suz
viā omnino nō habens. **T**ūc p̄ ceruū cla-
mās dixi. **Q**uia adiutoriū mibi tulisti per
deū te p̄iuro semitā mibi oñde. **A**d hāc vo-
cem veluti aīal domesticū ad me declinans
angustū ingressus est callēp⁹ terguz me sp̄
aspiciens. **S**ic ḡ tres insimul ambulavim⁹
dies. **T**ū ecce q̄rta die immēs sum ac terri-
bilē invenimus draconē mediā distentuz

p̄ viā. **Q**uē ut ceruus vidit. rep̄te fuga et
lapius evasit. **E**go interim timore valido
p̄cullus in terrā cecidi. **D**einde p̄fortatus
in dño surrexi. ac me signo sc̄tē cruc⁹ mu-
niēs ad draconē dixi. **D**eū omnipotentēz
time: ⁊ noli mibi nocere. **T**ūc ip̄e terribiliter
de terra se erigens: bñana me affatus ē
voce dicēs. **V**eni bñdicte dñe. tu em̄ es sp̄
uus dei altissimi **N**acharius. **A**ngel⁹ aut̄
sc̄tūs raphael figurā ⁊ vultū tuū mibi de-
mōstrans p̄cepit cōcite vt tibi occurrerē.
atq̄ p̄ducerem in locū a deo tibi p̄patam.
Ego itaq̄ q̄rto hodie die te hic expectavi.
nihil oñino p̄medens. **H**ac v̄o nocte i nu-
be lucidissima te sedentē asperi simul ⁊ vo-
cem desup̄ audiui dicentē mibi. **A**ccelera
vt eripias seruuꝝ dei **N**achariū qui adest
vt tibi p̄dixi. **Q**ua p̄pter surgens seq̄re me
ne dubites. sꝫ veni ⁊ locū mōstrabo tibi vbi
dñm debeas collaudare. **H**is ergo dictis
q̄si vir iuuenis apparuit. ⁊ me cū ad spelūcā
hāc vsq̄ p̄venit. **C**ū ḡ ingressi fuissetus
repente evanuit. **P** **T**ūc ego pecca-
tor in pte altera. p̄sp̄xi duos leonis catulos
iacentes. mē autē illorū iuxta illos mortuus
iacebat. **Q**uā ego foras eijciēs sepeliui. et
dñm collaudās gl̄ificavi. q̄ tāta in me mi-
rabilia fecit. et de tā grauibz angustijs libe-
rauit. ip̄os aut̄ leunculos frōdes arborū de-
cerpens ac illis porrigēs ut p̄prios nutriti-
ui filios. sicq̄ duos annos insimul quiete
habitātes p̄plem⁹. **T**ū ecce post hec laq̄
dyaboli. cui⁹ nūq̄ a seruis dei cessat inidia
affuit. **N**am die q̄dam hora q̄si septima e
spelūca foras egressus. sole fervescēte rese-
di. tūc subito subtile fasciolū et oculis dele-
ctabile iuxta me i terra positū asperi. **E**go
vero in memetip̄o cogitās dixi. vñ in hac
solitudine fasciolū. **E**stimās tñ qz in verita-
te esset fasciolū. oblitus q̄ ego miserim⁹ me
signo crucis munire. qm̄qdē sacrosctē cruc⁹
signaculū oēm inimici enervat fantasiam.
mili manū: ⁊ leuās fasciolū reportavi i spe-
lūcā. altera nihilomin⁹ die egressus cal-
ceos femineos reperi iacētes in terra. sed
nec tūc miser ego inidias dyaboli aduer-
tens. nec crucis vexillo me muniēs calceos
levavi. et in spelūcā portās fasciolo iunxi

Tercia autē iā die iterū exiens dyabolū in
 decore vel specie mulieris vestibꝫ p̄ciōꝫ in
 dutam stantē inueni. ego v̄o miserabilis
 nec lic q̄dem laqueos inimici recordās nec
 aliquo mō me signās. sed credēs in verita-
 te qz mulier esset aio ad illā. **U**n̄ huc adue-
 nisi. aut q̄s in banc te adduxit solitudinē.
Illa p̄tinuo fletu amarissime cepit. **T**unc
 ego misellus simul cū illa veluti p̄patiēdo
 valde plorauit. **P**ost hec r̄ndēs dixit. Ego
 miserrima o pater sanctissime filia sum v̄ri
 romani q̄ cū me inuitā ac nolentē despon-
 sasset iuueni cuidā nobilissimo romano: ac
 dies nuptiarū venirent: et thalamū ac cō-
 uiniū ordinaret. inter nuptias ip̄as sp̄sū
 meus disparuit. **C**ūqz turbati oēs huc il-
 lucqz eū inq̄rendo turbarent. ego gausa ef-
 fecta clam exi. et nocte eadē iter arripiēs
 nec itin̄ eris ducē aliquo mō habēs p̄ angu-
 sta mōtiū ac vallū errādo hucules pueni.
Hec ego cū audissem q̄ oīa ita esse credidif-
 sem. simul q̄ sponsam meā fore sperās. per
 manus apprehēdi illā. et in hāc introduxi
 speluncā. lacrimę v̄o ab eius oculis nullate-
 nus cessabāt. **T**ūc ego miseris q̄ lacrimis
 eius p̄patiēs. et valde sup̄ eā dolēs sedere
 eā iuxta me feci. simul q̄ glādes illi ad man-
 ducandū p̄bui. **N**ō em̄ insidias dyaboli in-
 tellexi. neqz vllatenus crucis me signo mu-
 niui. sed simul sedentes diuitiꝫ colloq̄a ha-
 buimus. **T**ūc cepi q̄si de labore nimio som-
 no grauari. **A**t illa manibꝫ suis mea om̄ia
 mēbra mulcēdo palpauit. q̄ eo ampliꝫ som-
 no grauatus sum. **Q**uid morer. miser ego
 q̄ antea nunq̄ cum femina peccare cōfensi.
 in somnis me peccatuz p̄petrasse p̄gnoui.
Nam subito exp̄gefactꝫ e somno quasi cuz
 femina discooptum me in terra iacentē in-
 ueni. ip̄a iam vero nō apparuit. **T**ūc in-
 felix ego insidias dyaboli sero aduertēs fo-
 ras spelūcam citius exiui. et p̄ctꝫ feris in-
 gentes lacrimas fudi. **I**psi interea leones q̄
 me cū aderāt meū intelligētes delictū quā-
 tocins fugerūt a me. **H**ec autē cū cernerem
 fugisse. s. leones. cū luctu nimio ac dolore ce-
 pi x̄pi misericordiā deuote inuocare. quate-
 nus t̄mibi p̄nie normā ofīderet. ac leones
 ip̄os redire iuberet. **H**ec mora. clemētissi-

mus pater q̄ me ad penitentiā seruare voluit.
 illos p̄festim fecit redire leones. meūqz
 ingressi in hāc speluncā: humū pedibꝫ suis
 ad vnus staturā boīs aggregabāt. Ego au-
 tē hec intelligens collogenens intraui ip̄am
 foueā. ip̄is impans leonibꝫ vt in eodez me
 sepelirēt loco. **Q**uod cū factū fuisset annos
 tres sepultus in eadez fossā pegi. **I**nterea
 ingenti pluuia descēdente rupta ē spelunca
 desup̄ caput meū vbi stabam et lucez vidi.
 q̄ foras manus emittēs herbas q̄ in circū
 itu sup̄ caput erāt decerpsi et p̄medi. **T**ri-
 bus itaqz annis euolutis affuerūt leōes et
 lum en circa me vidētes effodiebāt humū
 in qua me sepelierūt. ego q̄dem toto corp̄e
 sanus egressus sum. **S**tutez p̄stinā in me
 sentiēs. **T**unc gloriificās d̄m̄ meū ih̄m̄
 x̄pm̄ exiui de spelunca. ponēsqz genua mea
 in terra q̄draginta dies et q̄draginta noctes
 in eodem immobilis p̄m̄ali loco. collau-
 dans q̄ obsecrās deū q̄ gratiaz actōes offe-
 rens q̄ tanta misericordiā munera nobis
 p̄cōribꝫ iugiter p̄stat. **H**is ergo p̄pletis
 diebꝫ resp̄xi in speluncā. q̄ ecce q̄tuor āgu-
 li eiusdem spelūce lumie celesti resp̄lende-
 rūt valde. q̄ vidi saluatorez x̄pm̄ in scemate
 v̄ri. q̄si auream habētē in manibꝫ virgāz
 ac dulcifona voce mirabilē cantū p̄sonātē.
 vox autē illius rebemens q̄ fortis q̄si mille
 hoīm audiebat. **C**ū v̄o iam melodie cele-
 stis cantici explerent. rep̄te vox tribꝫ voci-
 bus insonuit dicēs. **A**mē q̄ in sempiternū
 amen. **I**n ip̄a igiꝫ hora egressus a spelunca
 saluator scēdebat ad ethera. **E**t ecce p̄tinuo
 maxima ignis colūna q̄si nubes valida in-
 traui speluncā. q̄ facta sunt tonitrua q̄ im-
 mēse choruscationes. q̄ oīa celi volatilia f̄m̄
 pp̄rias audiui voces canere dicētia. **S**an-
 ctus sc̄tis sanctus d̄s deꝫ. **E**go itaqz dū
 hec cernerē simulqz audirē. p̄pter visionis
 magnitudinē territꝫ valde sum. et in extasi
 raptus cecidi in terrā. q̄ octo dies ita p̄m̄ā-
 si. **T**ūc nāqz intellexi qz saluator m̄d̄i x̄ps
 d̄s hāc ingressus speluncā b̄ndixerit. illā
 qz sanctificauerit. **T**ūc ego ingressus in eā
 p̄ ignorātia pp̄ria ac negligētia cepi satisfā-
 cere. collaudās et gl̄ificans x̄pm̄ saluatorez
 ac redemptorez nostrū. et createz omnium

qui tāta me sustinuit paciētia ⁊ pduxit ad
pñiam. ⁊ rursus talē mibi demōstrauit cle
mentia. Quā autē hec acta sunt. septē in hac
spelūca: et atis vero q̄draginta ānos habebam.
Ecce nūc vobis velut filijs carissi
mis oēm vitā meā in v̄itate enarraui. vos
ergo si pugnas vel insidias maligni hostij sus
ferre potestis p̄siderate. ⁊ hic nobiscū ma
nete. In alias ad monasteriū de quo egres
si estis reuertimī. ⁊ dñs sit in itinere v̄ro.
Nos autē cū ista a lectō dei audiuissem⁹ ca
dentes in terrā gl̄ificauim⁹ dñm q̄ fecit mi
rabilia solus. et ad sc̄m seruūq̄ xp̄i locuti
sumus Zachariū dicētes. Pater beatiss
sime Zachari ora p̄ nobis ad dñm vt ad
nostrū remeare possimus monasteriū. atq̄
puerlatiōem tuā sciāz p̄ oēs xp̄i ecclias en
arrare. Credimus em̄ qz dñs idcirco nos
pduxit ad te. **T**ūc sentor dñm⁹ iup nos
ordē fudit. et fusa ordē bñdixit atq̄ oscu
latus est nos omnes. et p̄mēdauit xp̄o ut in
pace dirigeret viā nostrāz. Deinde tradidit
nos leombz illis p̄cipiēs eis vt trāsduce
rent nos quosq̄ loca tenebrāz p̄trāsirent⁹.
vbi pridem septē dies et totidē noctes i te
nebris iacim⁹. Dimissi ergo a suo xp̄i sc̄o
Zachario. p̄spe ad absidā alexādr̄i pueni
mus. vbi leones salutantes nos p̄cito ḡdu
reuerſi sunt ad seruū dei. Igit̄ fauente xp̄o
deo sine angustia aliq̄ n̄tam ambulauimus
viā. et introeūtes terrā psarū venimus in
campū mirabilē q̄ vocat̄ assia. vbi sanctus
mercuri⁹ interfecit apostatā Julianū. ⁊ in
gressi sumus denuo ciuitatē Rytisselodo. ⁊
qua pueri tres req̄descunt nō lōge a babilōe
Post hec tygrim flumen p̄trāscentes. qn̄
todecimo die intrauimus iherlm̄. ⁊ ad sept
chrū dñi n̄i ihū xp̄i siue p̄ cuncta loca orā
tes gratiarū actōes xp̄o saluatori omniūz
libauimus. q̄ nos sua gratia incolumes ser
uauit eūtes et redeūtes. **U**nde igit̄ egres
si veloci cursu ad nostrū puenim⁹ monaste
riū. et nostrū eguminū ac fratres n̄os oēs
in pace et sospitate reperientes p̄ordinez q̄
vidimus et audiim⁹ mirabilia ⁊ misericor
dias dñi: sed ⁊ vitā et puerlatiōem beatiss
sime Zacharij illis enarrauim⁹. Quotq̄
sūt hec audiebāt laudabāt ⁊ glorificabant

⁊ hymnū dicebant deo p̄fi omnipotēti ⁊ fi
lio ei⁹ vnigenito dño ac saluatori nostro.
necnō et spiritui viuificatori ⁊ illuminato
ri animāz n̄raz. q̄ trin⁹ in p̄sonis vnaq̄ dei
tate noīat. viuit et regnat vbiq̄. deus bñ
dictus et laudabil⁹ nūc et semp̄ p̄ immoz
talia secula seculoz Amen.

ExPLICIT vita sancti Zacharij romani
iuxta paradysum

Incipit vita sancti Pashumij

Quonia desiderio desiderasti sp̄ au
dire q̄ sancta sunt. ⁊ nos ne silen
tio tpa paganē idcirco de opibz
dñi tacere nō possumus. q̄ in suis suis in
delinenter offēdit. Ad primū de sc̄o Pash
bumio dei seruo sciendū est quo ordie euz
dñs ad suā vocare dignat⁹ est gr̄am. sic re
ferentiū iactauit ord. q̄ puerlatiōis ei⁹ ordi
nē nouerūt. **H**ec v̄re dilectōi scriptis intē
mare curauim⁹ quōd p̄ rusticos dñs credenti
bus in se manifestauit regni sui mysteriūz.
Erat em̄ Pashbumi⁹ mēpbe⁹ genere. gē
tilis natus. ab infantia innocēs. ignar⁹ lūl
⁊ ab om̄i peritia alien⁹ egiptioz. **A**b eoz
gētiliū delubris sp̄ extraneus. **F**uerat enīz
restitū spatarius. nuncq̄ se adolescentiū gre
gibz p̄miscuit. nec publici v̄sus fabulas ali
qñ p̄gnouit. pes ei⁹ ad saltandū nō ē cōmo
tus. **I**n vita sua nūq̄ de ore ei⁹ turpis ser
mo p̄cessit. neq̄ avaricia in cor ei⁹ aliquā
do ascēdit. **A**d feminā oculos suos cum ad
huc esset i seculo nō leuauit. mēdaciū om̄i
virtute vitauit. discordiā vel odiū aduer
sus primū suū neq̄ s̄ extraneū nouerat. cu
stodiebat pacē in aīo suo p̄ om̄e tps **C**ū
ergo hecabeo geterenē. ⁊ annoz essz trigē
taseptē placuit deo eripe eū de corruptiōne
pctōrū. ⁊ ad incorruptōem vite eterne euo
care. **F**erē introisse ad eū angelū dñi. et ip̄e
plectā de spato plectebat. **A**utq̄ ad eū ange
lus dñi. **P**ashbumi. **A**t ille ait. **Q**uid est
Et dixit ad eū angelus domini. **Q**uid ē
in manu tua. **I**lle ait. **F**umis plectaci⁹. ⁊ di
xit ad eū angelus dñi. **D**eū excellū q̄ ha
bitat in celo nosti. **P**ashbumi⁹ dixit. **D**ñe